

۲۰۱۷/۱۱/۰۳

دستگیر روشنیالی

دیا لوگ

(عقل، صداقت، باور او پرانیستوب)

"عقل" به په یو بل د پوهیدلو، "صداقت" به د باور د رامنځ ته کولو، "باور" به له یو بل سره د غوښتنو د گډولو او "پرانیستوب" به د ستونزي د غوټو په خلاصولو کي مرسته وکړي.

دیوه جوړونکي دیا لوگ ځانگړتیا په دي کي دی چي دواړه خواوي د عقل پیروي کوي او دواړه خواوي دي ته چمتو وي چي یو بل واورې او له یو بله زده کړي. په اختلافونو پرانیستی او سپیني خبري وکړي.

پرانیستوب کولای شي له یو بل د نظریاتو او غوښتنو په پوهاي کي سره مرسته وکړي. که خبري پرانیستی او سپیني نه وي گډ پوهاوي هم نه را منځ ته کیږي او په طبیعي توگه گډ هدفونه هم نه ټاکل کیږي.

دلته دنده د اختلافونو له منځه وړل نه دی. دنده د یو بل ماتول او ټیټول هم نه دی. دنده د باور ایجاد کول او له یو بل سره د فکرونو او غوښتنو شریک کول دي. دنده د اختلافونو تر منځ د گډي ژبي پیدا کول او د اختلافونو تر منځ د باور د پلونو جوړول او د گډ پوهاوي را منځ ته کول دي. اختلافونه له منځه نه ځي. له اختلافونو مه ویریره. اختلافونه طبیعي او همیشني دي. دا اختلافونه دي او دا له یو بل سره د نظریو تفاوتونه دي چي مور دیا لوگ ته کینوي او دا اختلافونه دي چي توافق په ضرورت بدلوي. په هغه ټولنه کي چي له اختلافونو او تفاوتونو ډکه وي دیا لوگ یو ضرورت دی، ترڅو په نفرت او سوء تفاهم غلبه وشي، ترڅو د یو بل دریځونو درک شي.

ایډیولوژي نه په عقل وزن کیږي، نه د باور را منځ ته کولو وړتیا لري او نه د پرانیستوب منلو ته چمتوالی.

له هغوي سره چي د زور، خشونت او جگړي ستاینه کوي، له هغوي سره چي د تا غوښتنو ته په ټوپک ځواب درکوي، له هغوي سره چي په منطق او استدلال باور نه لري او له خپلو نظریو د باندي واقعیت نه پیږني د عقل په بنیاد بحث کول ممکن نه دی.

دا ډول وگړي له قناعت او قناعت کولو بیگانه دي او ته نشي کولای له دوي سره خپلي نظریي او خپلي غوښتنې گډي کړي. هغوي فکر کوي چي حق له دوي سره دی او دوي ځانونه د حق او حقیقت مالکان گڼي. دوي فکر کوي چي تر ټولو ښه او تر ټولو برتر دي. هغوي تا ته، د تا نظریاتو او استدلال ته اهمیت نه کوي او هڅه یي دادی چي خپلي نظریي در باندي تحمیل کړي او ته هم د دوي په شان شي. دوي خپلي نظریي او غوښتنې ایډیولوژیکي کوي او دوي ته په نورو د خپلو نظریو او غوښتنو تحمل کول یو مقدس مکلفیت ښکاري او د مکلفیت تر سره کول زور او ټوپک هم توجیه کوي او همدلته دی چي دواړه وژل او جگړه کول هم په مکلفیت بدلیري. سره ددي چي د نظریو او فکرونو اختلاف د انسان فطرت دی او مور نشو کولای دوه وروڼه او یا دوه انسانان چي یو شان ته ځوی او یو شان فکر ولري پیدا کړو. خو ایډیولوژیک بی فکره لښکر په تفاوتونو او د نظریو په اختلافونو باور نه لري. دوي د هر څه یو شان کول غواړي او دا ډول غوښتنه نه یوازي عقلي توجیه نه لري، بلکي یو ناممکن کار هم دی.

پای

د پاڼو شمیره: له 1 تر 1

maqalat@afghan-german.de افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ

یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکي په څیر و لولی